

Fond Ċentrali tal-Koperattivi

Rapport u kontijiet finanzjarji

Għal-perjodu mill-1 ta' Ottubru 2016
sal-31 ta' Dicembru 2017

Werrej

Rapport tal-membri tal-Fond	2
Kont ta' dhul u nfiq	4
Karta tal-bilanċ fit-30 ta' Settembru 2016 u fil-31 ta' Diċembru 2017	5
Stqarrija dwar bidliet fil-fond akkumulat u riżervi	7
Stqarrija dwar dhul u hrug ta' flus	8
Noti fuq id-dikjarazzjonijiet finanzjarji	9
Rapport indipendenti ta' l-awdituri	26

Rapport tal-membri tal-Kumitat tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi

Il-membri tal-kumitat qed jipprezentaw dan ir-rapport u l-kontijiet finanzjarji tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi (il-“Fond”) għal-perjodu mill-1 ta' Ottubru sal-31 ta' Diċembru 2017.

Attivitajiet prinċipali

Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi għandu diversi għanijiet kif imsemmija f'nota 1 ta' dan ir-rapport u kontijiet finanzjarji.

Il-membri jinnotaw li l-ammonti li kienu riċevibbli sal-31 ta' Diċembru 2017 minn koperattivi li huma membri tal-Malta Cooperative Federation u li kienu sugġett għal-dubji dwar il-hlas, ġew imħallsa permezz ta' l-ammont ta' €514,426, kif ukoll ġie rrilaxxat l-ammont ta' €181,959 li kien ġie ddepożitat il-qorti. Dawn kienu jirrapreżentaw l-ammonti dovuti għas-snin 2011 - 2013. Dan inehhi dubji precedenti li setghu kienu jeżistu dwar jekk dawn l-ammonti dovuti kienux se jithallsu.

Rizultat

Ir-rizultat għas-sena juri bilanċ favorevoli għas-sena ta' € 467,415 (2016: € 373,541).

Membri tal-kumitat

Il-membri li servew matul din is-sena finanzjarja huwa kif ġej:

Chairman	Is-Sur Miguel Borg (appuntat Chairman fil-21 ta' Ottubru 2016) Is-Sur Anton Muscat (irriżenja fil-21 ta' Ottubru 2016)
Deputy Chairman	Is-Sur Joseph Abela (appuntat fil-21 ta' Ottubru 2016)
Membri	Is-Sinjura Rosanne Gatt (appuntata fil-1 ta' Novembru 2017) Is-Sinjura Rachel Mercieca (appuntata fil-1 ta' Novembru 2017) Is-Sur Stephen Sultana (appuntat fil-21 ta' Ottubru 2016 u rriżenja fit-30 ta' Settembru 2017) Is-Sinjura Davinia Sammut Hili (appuntata fil-21 ta' Ottubru 2016 u rriżenjat fil-31 ta' Awwissu 2017) Is-Sur Noel Bartolo (appuntat fil-21 ta' Ottubru 2016) Is-Sur Emanuel Zahra (appuntat fil-21 ta' Ottubru 2016) Is-Sur Paul Piscopo (irriżenja fil-21 ta' Ottubru 2016) Is-Sur Emanuel Falzon (irriżenja fil-21 ta' Ottubru 2016) Is-Sur Angelo Azzopardi (irriżenja fil-21 ta' Ottubru 2016) Is-Sur Paul Debono (irriżenja fil-21 ta' Ottubru 2016) Is-Sur Mario Gerada (irriżenja fil-21 ta' Ottubru 2016) Is-Sur Louis Zammit (irriżenja fil-21 ta' Ottubru 2016)
Segretarju	Is-Sur Marvin Zammit B.A. (Hons) Acc, M.A. (Fin. Serv.), CPA, MIA

Żvelar ta' informazzjoni lill-awditur

Sad-data ta' dan ir-rapport, il-membri jikkonfermaw li:

- Safejn il-membri huma konxji, m'hemm ebda nformazzjoni rilevanti mehtiega mill-awditur indipendenti b'konnessjoni mat-thejjija tar-rapport ta' l-awditur li l-awditur mhux konxju minnha, u
- Il-membri ħadu l-passi kollha li kellhom jiehdu sabiex ikunu nformati bl-informazzjoni rilevanti mehtiega mill-awditur indipendenti b'konnessjoni mat-thejjija tar-rapport ta' l-awditur kif ukoll li jstabilixxu li l-awditur huwa konxju ta' dik l-informazzjoni.

Dikjarazzjoni tar-responsabbiltajiet tal-membri tal-kumitat

L-Att XXX ta' l-2001 dwar is-Socjetajiet Koperattivi, Kap.442 jirrikjedi lill-membri biex jippreparaw l-kontijiet finanzjarji għal kull sena finanzjarja li juru b'mod veru w ekwu l-qagħda finanzjarja tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi fl-aħħar tas-sena u r-riżultati ta' l-operazzjonijiet tagħha skond l-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju kif addottat mill-Unjoni Ewropeja. Fit-thejjija dawn id-dikjarazzjonijiet finanzjarji, il-kumitat huwa mehtieġ li:

- jaddotta l-bazi tal-'going concern' sakemm jistabilixxi li ma jkunx aktar xieraq li jipprezumu li l-Fond ma jkunx jista' jkomli fin-negozju;
- jagħzlu politika ta' kontabbilta xierqa u mbaġħad japplikawha b'mod konsistenti;
- jagħmlu għidizzji u stimi li huma raġonevoli u prudenti;
- inizzlu fil-kontijiet id-dhul u l-ispejjez relatati mas-sena finanzjarja fuq l-'accruals basis';
- jivvalutaw separatament il-komponenti ta' l-attiv u l-passiv fil-kontijiet finanzjarji; u
- jirrapportaw figuri komparattivi li jikkorrispondu għal dawk tal-perjodu finanzjarju ta' qabel.

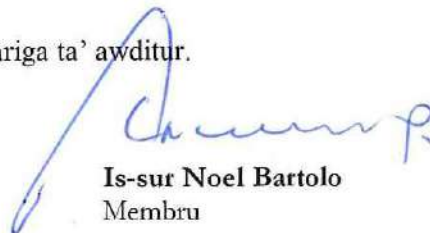
Il-membri huma responsabbli għaž-żamma ta' records ta' kontabbilta xierqa li jiżvelaw bi preċiżjoni raġonevoli l-pożizzjoni finanzjarja tal-Fond u biex jgħinuhom jiżguraw li d-dikjarazzjonijiet finanzjarji thejjew sew skond ir-regolamenti tal-Legislazzjoni Sussidjarja L.S. 344 tal-2016. Din ir-responsabbiltà tinkludi tfassil, implimentazzjoni u żamma ta' kontrolli nterni li jkunu rilevanti għall-preparazzjoni u l-prezentazzjoni ġusta ta' kontijiet finanzjarji li huma ħielsa minn dikjarazzjonijiet żbaljati materjali, kemm jekk minhabba frodi jew inkella żbalji. Il-kumitat huwa responsabbli wkoll għas-salvagwardja ta' l-assi tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi u għat-tehid ta' passi raġonevoli għall-prevenzjoni u kxif ta' frodi u irregolaritajiet oħra.

Awditur

Grant Thornton esprimew ir-rieda tagħhom li jkomplu fil-kariga ta' awditur.

Is-sur Miguel Borg
Chairman

Is-sur Noel Bartolo
Membru

Indirizz tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi:
Koperattivi Malta
Triq l-Imdina
Hal Qormi, QRM 9011
Malta

27 ta' Marzu 2018

Kont ta' dħul u nfiq

	Noti	2017 Hmistax-il xahar €	2016 €
Kontribuzzjonijiet	6	537,074	475,780
Dħul finanzjarju minn investimenti	7	80,146	47,188
Dħul ieħor		-	2,006
Dħul totali		617,220	524,974
Spejjeż amministrattivi u oħrajn			
Spejjeż amministrattivi		50,405	36,833
Koperattivi Malta	8	57,276	67,567
Shubija ma' għaqdiet internazzjonali		-	31,169
Attivitajiet oħra		600	600
Spejjeż finanzjarji		36	2,445
Skema ta' sussidju fuq l-imghax fuq self u grants oħra		4,795	12,819
Spejjeż tal-Konferenza Internazzjonali		36,693	-
		149,805	151,433
Bilanċ favorevoli għas-sena	9	467,415	373,541
Dħul/spejjeż komplessiv ieħor			
Bidla fil-valur tal-investiment		(36,405)	70,191
Riklassifikazzjoni għal-Kont ta' dħul u nfiq fuq bejħ ta' nvestimenti		-	(9,484)
(Spajjeż) dħul komplessiv ieħor għas-sena		(36,405)	60,707
Total ta' dħul komplessiv		431,010	434,248

Karta tal-bilanċ

	Noti	31.12.2017	30.9.2016
		€	€
ATTIV			
Attiv marbut			
Propjeta', inġenji u makkinarju	10	750,590	754,206
Investimenti	11	2,447,431	2,401,138
		3,198,021	3,155,344
Attiv kurrenti			
Debituri – kontribuzzjoni	6	1,115,285	753,820
Debituri – koperattivi relatati	8	36,609	30,609
Imghax li jrid jingabar	12	19,491	22,347
Flus il-bank	13	664,117	642,027
Flus fl-idejn	13	1	1
		1,835,503	1,448,804
Attiv marbut u attiv kurrenti		5,033,524	4,604,148

Karta tal-bilanċ – tkompli

	Noti	31.12.2017	30.9.2016
		€	€
FOND AKKUMULAT U RIŻERVI			
Riżerva ta' valur ġust fuq investimenti		418,326	454,731
Fond Ċentrali tal-Koperattivi – akkumulat		4,601,997	4,134,582
		5,020,323	4,589,313
Kurrenti			
Kredituri – ammonti li għandhom jithallsu fi żmien sena	14	13,201	14,835
		13,201	14,835
Passiv kurrenti u fit-tul – total		13,201	14,835
Riżervi, self u kredituri – total		5,033,524	4,604,148

Il-kontijiet finanzjarji li jidhru f'pagna 4 sa 25 ġew approvati mill-Kumitat u awtorizzati għal-użu fis-27 ta' Marzu 2018 u ġew iffirmati għan-nom tal-Kumitat minn:

 Is-sur Miguel Borg
 Chairman

 Is-sur Noel Bartolo
 Membru

Stqarrija dwar bidliet fil-fond akkumulat u riżervi

	Riżerva ta' valur ġust fuq investimenti €	Fond akkumulat €	Total €
Fl-1 ta' Ottubru 2016	394,024	3,761,041	4,155,065
Bilanċ favorevoli għas-sena	-	373,541	373,541
Bidla fil-valur ġust ta' l-investment	70,191	-	70,191
Riklassifikazzjoni għal-kont ta' dhul u nfiq fuq bejgħ ta' nvestimenti	(9,484)	-	(9,484)
Total ta' dhul komplessiv	60,707	373,541	434,248
Fl-30 ta' Settembru 2016	454,731	4,134,582	4,589,313
Fl-1 ta' Ottubru 2016	454,731	4,134,582	4,589,313
Bilanċ favorevoli għas-sena	-	467,415	467,415
Bidla fil-valur ġust ta' l-investment	(36,405)	-	(36,405)
Total ta' dhul komplessiv	(36,405)	467,415	431,010
Fl-31 ta' Diċembru 2017	418,326	4,601,997	5,020,323

Stqarrija dwar dħul u hruġ ta' flus

	Noti	2017 Hmistax-il xahar €	2016 €
Attivitajiet kummerċjali			
Bilanċ favorevoli għas-sena		467,415	373,541
Aġġustamenti	16	(74,616)	(38,773)
Ċaqlieq fid-debituri		(367,465)	(121,002)
Ċaqlieq fil-kredituri		(3,548)	(9,385)
Hlas ta' sussidju fuq self tal-koperattivi		-	(6,404)
Hlas ta' interessi		-	(2,409)
		21,786	195,568
Investimenti			
Dħul minn bejgħ ta' investimenti		-	323,233
Imghax mill-bank u investimenti		304	33,399
		304	356,632
Finanzjament			
Hlas lura fuq is-self		-	(215,078)
		-	(215,078)
Ċaqlieq ta' flus fl-idejn u bilanċ tal-bank		22,090	337,122
Flus fl-idejn u bilanċ tal-bank fil-bidu tas-sena		642,028	304,906
Flus fl-idejn u bilanċ tal-bank fl-aħħar tas-sena	13	664,118	642,028

Noti fuq id-dikjarazzjonijiet finanzjarji

1 Regolamenti u attivitajiet tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi

Skont ir-regolamenti miktuba fil-Legislazzjoni Sussidjarja L.S. 344 tal-2016, il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi, permezz tal-Kumitat tal-Fond, għandu bhala għanijiet ewlenin li:

- li jamministra l-Fond Ċentrali tal-Koperattivi;
- li jimpjega persunal necessarju biex jaqdi l-funzjonijiet tiegħu;
- li jiffinanzja programmi, inkluż edukazzjoni u taħriġ relatat mal-promozzjoni u żvilupp tal-moviment tal-koperattivi għal membri ta', u persunal ingaġġjat mill-koperattivi u persuni oħra li jistgħu jikkontribwixxu b'mod attiv fil-promozzjoni tal-moviment tal-koperattiva;
- li jikkummissjona studji u riċerka dwar materji partikolari tal-attività tal-koperattiva jew kwalunkwe soċjetà koperattiva individwali f'Malta;
- li jiffinanzja materjal edukattiv tal-koperattiva bil-għan li jipromwovi l-ideali u l-pratticitajiet tal-koperattiva;
- li jappoġġja u jintensifika l-partecipazzjoni tal-moviment Malti tal-koperattivi f'organizzazzjonijiet rilevanti, attivitajiet u proġetti fuq livell interazzjonali;
- li jappoġġja, jirkupra u jibda proċedimenti għall-hlas ta' sommom lill-Fond Ċentrali tal-Koperattivi, skont l-artikolu 91(6) tal-Att;
- li jiġbor u japprova l-estimi annwali finanzjarji tal-Fond;
- li jaħtar awditur tal-Fond;
- li jirċievi u jikkonsidra r-rapport tal-awditur fuq il-kontijiet u l-estimi (workings) tal-Fond;
- li jipprovdi assistenza lil soċjetajiet koperattivi f'konnessjoni mal-aċċess u tkattir ta' finanzi;
- li jinvestiga kwalunkwe materja li tikkonċerna loperazzjonijiet tal-Fond; u
- li jwettaq kwalunkwe funzjoni oħra li l-Ministru jista' jassenjala.

2 Informazzjoni ġenerali

Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi huwa stabbilit skont l-Att XXX tal-2001 dwar is-Soċjetajiet Koperattivi (Fond Ċentrali tal-Koperattivi), u huwa regolamentat mill-L.S. 344 tal-2016 (Regolamenti tal-2016 dwar il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi). L-indirizz tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi huwa Koperattivi Malta, Mdina Road, Qormi, QRM 9011.

Il-kontijiet finanzjarji tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi kienu ippreparati skont l-Istandards tal-Kontijiet Internazzjonali (IFRS) kif maħruġa mill-'International Accounting Standards Board' (IASB) u kif adottati mill-Unjoni Ewropea, u skont l-Att tal-2001 dwar is-Soċjetajiet Koperattivi.

Ir-regolamenti fil-Legislazzjoni Sussidjarja L.S. 442.03 ġew revokati fil-21 ta' Ottubru 2016 u minflokhom dahlu fis-seħh ir-regolamenti tal-Legislazzjoni Sussidjarja L.S. 344 tal-2016.

3 Bidliet fl-'accounting policies'

3.1 Standards ġodda u riveduti li saru effettivi għal perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 2017 jew wara

Numru ta' standards ġodda u riveduti li kienu effettivi għal perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 2017 jew wara ma kellhomx impatt fuq il-kontijiet tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi u għalhekk ma sar ebda tibdil fl-'Accounting Policies' fl-2017.

3.2 'Standards' ġodda, bidliet u Interpretazzjonijiet fuq standards kurrenti li għadhom ma japplikawx u li ma ġewx adottati kmieni mill-Fond Ċentrali tal-Koperattivi

Sa d-data ta' l-iffirmar ta' dan ir-rapport u kontijiet finanzjarji, ċertu standards ġodda, bidliet u interpretazzjonijiet ta' standards kurrenti ġew ippublikati mill-IASB iżda għadhom m'humiex applikabbli u għalhekk ma ġewx adottati mill-Fond. Informazzjoni fuq l-istandards li huma rilevanti għal Fond, hija pprezentata hawn taht.

Il-Kumitat jantiċipa li l-istqarrijiet u standards ġodda applikabbli se jkunu addottati fl-'accounting policies' fl-ewwel perjodu finanzjarju li jibda wara d-data effettiva ta' dawn l-istqarrijiet dwar standards ġodda.

Interpretazzjonijiet u standards ohra li nharġu u ma ġewx adottati jew li ma ġewx ipprezentati mhux mistennija li għandhom ikollhom xi mpatt sostanzjali, ma ġewx ipprezentati.

'IFRS 9 Financial Instruments' (2014)

L-istandard il-ġdida tintroduċi bidliet estensivi fil-gwidi ta' l-IAS 39 fuq il-klassifikazzjoni u l-kejl ta' assi finanzjarji u tintroduċi mudell ġdid ta' "expected credit loss" għat-tahsir ta' assi finanzjarji. IFRS 9 tipprovdi wkoll gwida ġdida dwar l-applikazzjoni ta' "hedge accounting".

Il-kumitat għad irid jevalwa l-impatt ta' l-IFRS 9 fuq id-dikjarazzjoni finanzjarja tal-Fond iżda għadu mhux fil-pożizzjoni biex jagħti nformazzjoni kwantitattiva. F'dan l-istadju, l-oqsma ewlenin fejn mistenni jkun hemm xi mpatt, huma kif gejj:

- jeħtieġ li l-klassifikazzjoni u l-kejl ta' l-assi finanzjarji tal-Fond jiġu riveduti abbażi tal-kriterji l-ġodda li jqs flussi kuntrattwali ta' flus mill-assi tal-Fond u l-mudell ta' negozju li fih ikunu ġestiti;
- mistenni li jkun irrikonoxxut xi tahsir fuq telf ta' kreditu mistenni fuq riċevibbli kummerċjali tal-Fond u investimenti li jkunu klassifikati bħala AFS u HTM (skond liema u jekk ikunu applikabbli), hlief jekk ikun ikklassifikat bħala 'FVTPL' skond il-kriterji l-ġodda;

IFRS 9 hija effettiva għall-perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 2018 jew wara.

IFRS 15 'Revenue from Contracts with Customers'

IFRS 15 tipprezenta r-rekwiżiti l-ġodda għar-rikonoxximent tad-dhul, li tissostitwixxi l-IAS 18 'Revenue', IAS 11 'Construction Contracts', u diversi interpretazzjonijiet relatati mad-dhul. L-istandard il-ġdid tistabbilixxi mudell rikonoxximent tad-dhul ibbażata fuq kontrolli u tipprovdi gwida addizzjonali f'bosta oqsma li mhumiex koperti fid-dettall skond l-IFRSs eżistenti, inkluż kif għandhom jiġu arrangamenti ta' obbligi fuq prestazzjonijiet multipli, prezzijiet varjabbli, drittijiet ta' rifużjoni għal klijenti, u kumplessitajiet komuni ohra.

IFRS 15 hija effettiva għal-perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 2018 jew wara. Il-membri għadhom mhux fil-pożizzjoni biex jagħtu nformazzjoni kwantitattiva.

4 'Accounting policies'

4.1 Kunsiderazzjonijiet generali

Il-kotba huma miżmuma u preżentati f'ewro, u huma bbażati fuq 'historical cost accounting' u skont l-Istandards ta' Kontijiet Internazzjonali.

Il-preparazzjoni tal-kontijiet finanzjarji skont l-Istandards Internazzjonali jirrikjedu li l-Kumitat jieħu sħiema li jaffettwaw l-applikazzjoni tal-bażi taż-żamm tal-kotba u l-ammonti rrapportati taht l-attiv u l-passiv, u l-kont tad-dhul u nfiq. L-istimi huma bbażati fuq il-passat u fatturi oħra li jistgħu jkunu raġonevoli taht iċ-ċirkustanzi partikolari u r-risultat mill-huq minn dawn l-istimi fuq il-valur ġust ta' l-attiv u l-passiv mhumiex disponibbli minn sorsi oħra.

L-istimi huma riveduti fuq bażi kontinwa. Revizjonijiet tal-istimi huma rikonoxxuti fil-perjodu fejn l-istimi ġew riveduti jekk il-bdil jaffettwa biss dak il-perjodu, inkella fil-perjodu tar-revizjoni u fil-futur jekk il-bdil jaffettwa lit-tnejn.

Fl-opinjoni tal-Kumitat, l-istimi magħmula fil-proċess tal-preparazzjoni tal-kontijiet finanzjarji mhumiex diffiċli, suġġettivi jew komplessi u li għaldaqstant jineċċessitaw deskrizzjoni hekk imsejha 'kritika' skond l-Istandard Internazzjonali numru wieħed.

M'hemmx standards oħra u interpretazzjonijiet rilevanti għall-kontijiet finanzjarji li ġew mandatorji fis-sena kurrenti u l-Fond Ċentrali tal-Koperattivi għażel li ma jadottax standards qabel ma dawn jigu mandatorji.

4.2 Rikonoxximent tad-dhul u spejjeż

Il-Kontribuzzjonijiet mill-koperattivi huma rikonoxxuti fuq bażi ta' arretrati.

L-imghax mill-investment huwa rikonoxxut fuq bażi ta' sena.

L-ispejjeż huma rikonoxxuti fil-kont ta' dhul u nfiq meta jiġi utilizzat is-servizz.

4.3 Propjeta', inġenji u makkinarju

Il-propjeta', inġenji u makkinarju qiegħed jiġi muri b'kemm sewa meta nxtara, u wara li tnaqqas id-deprezzament. Id-deprezzament qiegħed jiġi pprovdut skont il-ħajja mistennija tal-attiv. Ebda deprezzament ma jittiehed jekk l-attiv marbut ma jkunx intuża. Ir-rati huma:

	%
- Propjeta' immobbli	0
- Apparat tal-uffiċċju	10
- Apparat tal-kompjuter	33 1/3

4.4 Nota fuq taħsir (impairment)

Fl-gheluq ta' kull sena finanzjarja wieħed irid jikkunsidra jekk l-attiv sofriex xi tnaqqis fil-valur tiegħu. Jekk ikun hemm xi indikazzjoni li l-attiv soffra xi tnaqqis u l-valur veru tiegħu huwa inqas minn dak muri fil-karta tal-bilanċ dan it-tnaqqis għandu jiġi muri bħala spejjeż f'dak il-perjodu.

Fil-każ ta' riverżjoni ta' telf ikkaġunat minn taħsir, l-ammont miżmum tal-assi huwa miżjud biex ikun daqs l-istima riveduta tal-ammont rekuperabbli tiegħu, iżda b'tali mod li l-ammont miżmum kif miżjud ma' jeċċedix l-ammont miżmum li wieħed kien jaasal għalih kieku ma' kienx ġie rikonoxxut telf minhabba taħsir għal dak l-assi fis-sinjura ta' qabel. Riverżjoni ta' telf ikkaġunat minn taħsir tiġi minnuflin rikonoxxuta bħala dhul.

4.5 Attiv finanzjarju

L-attiv finanzjarju minbarra l-kontanti u ekwivalenti jaqgħu taħt il-kategoriji hawn taħt:

- Self u ammonti riċevibbli ('loans and receivables')
- Investment disponibbli għal-bejgħ ('available-for-sale investment')

Attiv finanzjarju jiġi assenjat f'kategoriji differenti meta dawn jiġu rikonossuti l-ewwel darba. Jiġu rikonossuti skont il-karatteristiċi tal-istrument u skont l-iskop tiegħu. Il-kategorija tal-istrument finanzjarju hu rilevanti għax il-kategorija tistabbilixxi kif l-istrument jiġi mkejjeġ. Skont il-kategorija jiġi wkoll stabbilit jekk id-dhul u l-ispejjeż ta' dan l-istrument jiġux rikonossuti fil-kont ta' qliegħ u telf jew direttament fir-rizervi. Ara nota 17.5 għal sommarju tal-attiv finanzjarju tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi skont il-kategorija.

Il-Fond jirikonossi l-attiv finanzjarju tagħha billi tuża it-'trade-date accounting'. Trid issir valutazzjoni jekk l-attiv finanzjarju ikunx 'impaired' fl-aħħar ta' kull sena finanzjarja. Il-valur fil-kotba ta' kull attiv finanzjarju, minbarra d-debituri tan-negozju, jonqos direttament bit-telf minhabba taħsir ('impairment'). Jekk ikun hemm 'impairment' fid-debituri tan-negozju (klijenti), l-'impairment' isir permezz ta' kont ta' provvediment. Meta xi bilanċ ta' klijent jitqies li ma jingabarx, dan ikun maqtugħ kontra dan il-kont ta' provvediment. Meta jiġi rkuprat xi bilanċ li kien ipprovdut qabel, dan jiġi kkreditat kontra il-kont ta' provvediment. Bidliet tal-valur fil-kotba tal-kont ta' provvediment jiġu rikonossuti fil-kont tad-dhul u nfiq.

Kull dhul u spiża relatati ma' attiv finanzjarju jiġu rikonossuti fil-kont ta' dhul u nfiq.

Self u ammonti riċevibbli

Self u ammonti riċevibbli hu attiv finanzjarju mhux derivattiv li għandu valur fiss u li l-pagament ikun magħruf minn qabel u li mhux kwotat f'xi suq attiv. Wara li jiġi rikonossut l-ewwel darba, jiġi mkejjeġ bl-'amortised cost' billi jintuza l-'effective interest method', u jinaqqas xi provvediment li jista' jkun hemm. Ma' jsir l-ebda skontar jekk ir-rizultat ta' dan l-iskontar ikun zghir hafna. Bidliet fil-valur ikun rikonossut fil-kont ta' dhul u nfiq. L-attiv finanzjarju kurrenti tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi jaqa' kollu taħt din il-kategorija ta' strumenti finanzjarji.

Meta jkun hemm xi evidenza li xi debitor mhux se jhallas xi ammont dovut minnu, jew jekk xi bilanċ idum ma' jithallas wara li z-żmien stipulat fuqu jkun għalaq, il-bilanċ ta' dan id-debitur jiġi kkunsidrat għall-provvediment. Dan hu eżerċizzju li jsir fuq bażi individwali għal kull debitor li fuqu jkun hemm xi dubju. Il-kejl ta' provvediment għal dawn id-debituri jiddependi fuq il-valur li l-kumitat iqis li jista' jingabar.

Investment disponibbli għal-bejgħ ('available-for-sale investment')

Investment disponibbli għal-bejgħ ('available-for-sale') huwa attiv finanzjarju mhux derivattiv li jew huwa kkategorizzat f'din il-kategorija jew ma jikkwalifikax biex ikun ikkategorizzat f'wahda mill-kategoriji l-oħra ta' attiv finanzjarju. Wara li jiġi rikonossut l-ewwel darba, jiġi mkejjeġ bil-valur gust fil-karta tal-bilanċ.

Bidla fil-valur gust huwa rikonossut fid-dhul komplessiv ieħor u jiġi rrapportat fir-rizerva ta' valur gust fl-istqarrija dwar bidliet fir-rizervi. F'każ ta' taħsir u bidla fil-kambju ta' munita, il-bidla tiġi rikonossuta fil-kont ta' dhul u nfiq. Meta l-investment jinbiegħ jew jithassar il-qliegħ jew telf akkumulat irikonossut fid-dhul komplessiv ieħor jiġi rriklassifikat mir-rizerva ta' valur gust għall-kont ta' dhul u nfiq u jiġi pprezentat bhala rriklassifikazzjoni fid-dhul komplessiv ieħor. L-interessi kkalkulati bl-'effective interest method' u 'dividends' huma rikonossuti fil-kont ta' dhul u nfiq bhala dhul finanzjarju.

Treggiegħ lura ta' telf minhabba taħsir huwa rikonossut fid-dhul komplessiv ieħor, minbarra attiv finanzjarju li huma kklassifikati bhala titolu ta' debitu jew strumenti ta' dejn ieħor li huma rikonossuti fil-kont ta' dhul u nfiq biss jekk dan it-treggiegħ lura jista' jiġi assoċjat oggettivament f'avveniment li jseħħ wara dak il-waqt ta' meta t-taħsir kien irikonossut.

4.6 Passiv finanzjarju

Il-passiv finanzjarju tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi jinkludi self u kredituri, li huma mkejla bl-*'amortised cost'* billi jintuza l-*'effective interest method'*. Sommarju tal-passiv finanzjarju tal-Fond skont il-kategorija jinsab f'nota 17.5.

Il-passiv finanzjarju jiġi rikonoxxut meta l-Fond Ċentrali tal-Koperattivi jidhol f'obbligu ta' ftehim kuntrattwali marbut mal-istrument finanzjarju. L-interessi fuq il-passiv jidhru bħala spiża fil-kont ta' dħul u hrug. Jekk ikun il-każ, tiddil fil-valur gust tal-passiv finanzjarju li jiġi rrapurtat fir-rizultati tas-sena, jidhru fil-kont ta' dħul u nfiq għas-sena.

5 Taxxa fuq l-income

L-ebda ammont ta' taxxa fuq l-Income ma gie pprovdut f'dan il-perjodu minhabba l-eżenzjoni taht l-artiklu 12(2) fil-Att tat-Taxxa fuq Income. Din l-Ordni tal-Eżenzjoni harġet mill-Ministru tal-Finanzi fis-27 ta' Marzu 1996 b'effett retrospettiv.

6 Lista ta' kontribuzzjonijiet u debitori

KOPERATTIVI

	Kontribuzzjoni 2016 €	Kontribuzzjoni 2015 €	Total ta' kontribuzzjoni ohra €	Total ta' kontribuzzjoni €	Bilané ta' Debituri 1/10/2016 €	Total ta' kontribuzzjoni €	Flus migbura €	Bilané ta' Debituri 31/12/2017 €
Kop. Bdiewa San Pawl il-Bahar	5	-	-	5	131	5	-	136
Kop. Bdiewa ta' tar-Rabat - Nota (a)	-	-	-	-	19	-	-	19
Kop. Bdiewa ta' l-Ingarr - Nota (b)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kop. Centrali tal-Bdiewa	5,861	-	-	5,861	5,171	5,861	-	11,032
Kop. Bdiewa ta' l-Inbid - Nota (b)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kop. Produtturi tal-Fhalib	84,487	-	-	84,487	86,668	84,487	-	171,155
Ghaqda Kop. tas-Sajd - Nota (b)	107	-	-	107	-	107	-	-
Kop. Nazzjonali tas-Sajd - Nota (b)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ghaqda Kop. tal-Burdnara (1987) - Nota (b)	-	-	-	-	-	-	-	-
Motor Towing Co-op	2,385	-	-	2,385	(660)	2,385	2,385	(660)
Gozitano Agriculture Coop - Nota (b)	-	-	-	-	186	-	-	186
University Bookshop Coop - Nota (d)	-	-	-	-	3,883	-	-	3,883
Kop. Furnara (Servizzi) - Nota (c)	-	-	-	-	195	-	-	195
Kop. Indafa Pubblika - Nota (b)	-	-	-	-	2,551	-	-	2,551
Kop. Ta' min Irabbi i-Majjal - Nota (b)	-	-	-	-	-	-	-	-
Koperattiva tat-Tabelli u Sinjali	1,754	-	-	1,754	11,178	1,754	5,000	7,932
Koperattiva Kummeré gust - Nota (a)	-	-	-	-	-	-	-	-
Agricultural Co-op - Nota (a)	-	9,172	-	9,172	-	9,172	-	9,172
Outlook Management - Nota (a)	-	-	-	-	-	-	-	-
Comino Ferries Coop Ltd	7,419	-	-	7,419	7,434	7,419	-	14,853
Consultancy Coop Ltd	44	-	-	44	538	44	-	582

KOPERATTIVI

	Kontribuzzjoni 2016 €	Kontribuzzjoni 2015 €	Total ta' kontribuzzjoni ohra €	Total ta' kontribuzzjoni €	Bilanċ ta' debituri 1/10/2016 €	Total ta' kontribuzzjoni €	Flus miġbura €	Bilanċ ta' Debituri 31/12/2017 €
Kop. Servizzi Farmaċewtiċi	14,321	-	-	14,321	12,871	14,321	27,192	-
Co-op Services	29,012	-	-	29,012	24,724	29,012	-	53,736
The Executive Transport Co-op (nota b)	-	-	967	967	(24)	967	-	943
Koptaco	-	227	-	227	-	227	227	-
Media Co-op	221	-	-	221	716	221	-	937
Kop. Linen Services	81,072	-	-	81,072	75,134	81,072	75,134	81,072
Links Discounters - Nota (a)	-	-	-	-	-	-	-	-
Payzone Co-operative - Nota (c)	-	-	-	-	2,477	-	-	2,477
Crossroads Co-op Society	20,740	-	-	20,740	-	20,740	20,740	-
Kop Ghawdxija tal-Bizzilla u Artigjanat	6	-	-	6	-	6	6	-
Vista Co-op	5,178	-	-	5,178	-	5,178	5,178	-
Malta Maritime Pilots	171,648	-	-	171,648	334,131	171,648	-	505,779
Kop. Bdliewa Qorini - Nota (a)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kop. Bdliewa Siggiewi - Nota (a)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kop. Eden - Nota (c)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kop. Kulturali Universitarja - Nota (a)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kop. Ghawdxija Indafa Pubblika	5,641	-	-	5,641	-	5,641	5,641	-
Zabbar Farmers	253	-	-	253	286	253	62	477
Hex Cleaning Services	4,677	-	-	4,677	-	4,677	4,677	-
Koperattiva xogħol u Hena - Nota (b)	-	-	-	-	(10)	-	-	(10)
Ramla Sunbeds Umbrellas Limited	1,511	-	-	1,511	-	1,511	1,511	-

	Kontribuzzjoni 2016 €	Kontribuzzjoni 2015 €	Total ta' Kontribuzzjoni oħra €	Total ta' kontribuzzjoni €	Bilanċ ta' Debituri 1/10/2016 €	Total ta' kontribuzzjoni €	Flus miġbura €	Bilanċ ta' Debituri 31/12/2017 €
KOPERATTIVI								
Farm Advisory Services Coop - Nota (a)	-	-	-	-	324	-	-	324
Kop Produtturi tal-tadam - Nota (a)	189	-	-	189	-	189	189	-
Euroned Connect - Nota (b)	-	-	-	-	-	-	-	-
GreenPak Co-op Society Ltd	15,092	-	-	15,092	(5)	15,092	-	15,087
Professional Nautical Services Coop Ltd	32,931	-	-	32,931	102,916	32,931	-	135,847
Empower Cooperative Ltd - Nota (a)	-	-	-	-	-	-	-	-
Koperattiva Malta Kuba - Nota (a)	-	-	-	-	-	-	-	-
Trend Ventures Coop Ltd	-	1,164	-	1,164	26	1,164	-	1,190
Koperattiva tal-Coaches Ghawdex Limitata	461	-	-	461	387	461	848	-
Zum Co-operative - Nota (b)	-	1,002	-	1,002	1,359	1,002	-	2,361
FocalPoint Transport Co-op Ltd	2,297	-	-	2,297	1,103	2,297	-	3,400
MMRTC Co-op Society Ltd	6,893	-	-	6,893	14,861	6,893	-	21,754
Malta Boatmen & Mooring Services Coop Ltd	12,766	-	-	12,766	13,946	12,766	26,712	-
Me2 Coop Ltd - Nota (b)	-	-	-	-	169	-	-	169
Dingji Farmers Cooperative - Nota (b)	-	-	-	-	-	-	-	-
Malta Potato Exports Co-operative - Nota (b)	-	-	-	-	-	-	-	-
Training 4 life Co-operative Limited - Nota (a)	-	-	-	-	-	-	-	-
Darsia Co-op Limited - Nota (b)	-	-	-	-	-	-	-	-
All Services Co-operative Limited - Nota (b)	-	-	-	-	-	-	-	-
	520,380	11,565	5,129	537,074	755,972	537,074	175,609	1,117,437
Zid/(naqqas):								
Provizjoni fuq debituri					(2,551)			(2,551)
					753,421			1,114,886
Debituri oħra					399			399
					753,820			1,115,285

Noti:

- a – Koperattivi li ma kellihomx qliegħ fis-sena 2016 u/jew fl-2015.
- b – Koperattivi li għadhom ma pprovdewx informazzjoni.
- c – Koperattivi li qegħdin fil-proċess ta' likwidazzjoni.
- d – Ammont ta' kontribuzzjoni mħallas fuq medda ta' snin u rikonxxur f'din is-sena finanzjarja.

7 Dhul finanzjarju minn investimenti

	2017 €	2016 €
Imghax miġbur f' dan il-perjodu kien maqsum hekk:		
Fuq investimenti disponibbli għal-bejgħ	82,698	33,079
Fuq kontijiet fissi bankarji	302	320
	83,000	33,399
Naqqas il-provediment tas-sena l-oħra	(22,345)	(18,042)
Imghax nett miġbur	60,655	15,357
Imghax li għad irid jingabar	19,491	22,347
Total ta' imghax miġbur	80,146	37,704
Riklassifikazzjoni għal-kont ta' dhul u nfiq fuq bejgħ ta' investimenti	-	9,484
Total ta' dhul finanzjarju	80,146	47,188

8 Koperattivi Malta

Koperattivi Malta, l-organizzazzjoni tal-Koperattivi Maltin, twaqqfet b'dawn l-għanijiet:

- Li thaddan u tippromwovi l-prinċipji koperattivi kif elenkati fl-Att;
- Li thegġegħ l-edukazzjoni dwar il-koperattivi, it-taħriġ, ir-riċerki u li tiġbor taġħrif għall-iskop tal-iżvilupp tal-Moviment;
- Li ttipprovdi u tissorvelja servizzi fuq tmexxija, marketing, kontabilita', verifika, u konsulenza lill-Għaqdiet membri;
- Li tkun rappreżentanta u lehen għall-Moviment Koperattiv Malti;
- Li thaffef ix-xogħol tal-Għaqdiet koperattivi primarji, sekondarji u terzjarji kollha f'Malta.

Matul is-sena, Fond Ċentrali tal-Koperattivi għandu jirċievi € 36,609 (2016: € 30,609) minghand Koperattivi Malta minhabba ċertu hlasijiet li saru lil Koperattivi Malta matul is-sena.

9 Bilanċ favorevoli għas-sena

Il-bilanċ favorevoli għas-sena hu muri wara li tnaqqas:

	2017 €	2016 €
Kumpens tal-awdituri	2,360	2,360
Onoraria lill-membri tal-Kumitat	20,131	10,458
Spejjeż tal-imjegati	12,640	9,149
Deprezzament	3,616	3,912
Numru ta' membri tal-Kumitat inkluż is-Segretarju	8	8

10 Propjeta', Inġenji u makkinarju

	Propjeta' immobbli €	Apparat ta' l-uffiċċju €	Apparat tal- kompjuter €	Total €
Kemm swew				
Fl-1 ta' Ottubru 2015	742,290	36,877	5,526	784,693
Zidiet	-	-	-	-
Fit-30 ta' Settembru 2016	742,290	36,877	5,526	784,693
Fl-1 ta' Ottubru 2016	742,290	36,877	5,526	784,693
Zidiet	-	-	-	-
Fit-31 ta' Dicembru 2017	742,290	36,877	5,526	784,693
Deprezzament				
Fl-1 ta' Ottubru 2015	-	21,345	5,230	26,575
Ammont provdut għas-sena	-	3,616	296	3,912
Fit-30 ta' Settembru 2016	-	24,961	5,526	30,487
Fl-1 ta' Ottubru 2016	-	24,961	5,526	30,487
Ammont provdut għal-perjodu	-	3,616	-	3,616
Fit-31 ta' Dicembru 2017	-	28,577	5,526	34,103
Valur skont il-kotba				
Fl-1 ta' Ottubru 2015	742,290	15,532	296	758,118
Fit-30 ta' Settembru 2016	742,290	11,916	-	754,206
Fit-31 ta' Dicembru 2017	742,290	8,300	-	750,590

11 Investimenti

Il-bidla fl-investimenti tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi għas-snin tar-rappurtagg huwa pprezentat kif ġej:

	2017 €	2016 €
Fl-1 ta' Ottubru	2,401,138	2,654,180
Ċaqlieq fil-valur ġust	(36,405)	70,191
Zidiet fl-investimenti	82,698	-
Bejgħ ta' l-investimenti	-	(323,233)
Fit-30 ta' Settembru	2,447,431	2,401,138

11.1 Investimenti disponibbli għall-bejgħ

Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi għandu investiment disponibbli għall-bejgħ kif ġej:

	2017 €	2016 €
Investiment fi Trust	2,447,431	2,401,138
Total ta' investiment disponibbli għall-bejgħ	<u>2,447,431</u>	<u>2,401,138</u>

12 Imgħax li jrid jingabar

	2017 €	2016 €
Kontijiet kurrenti u oħrajn	500	500
Investiment	18,991	21,847
	<u>19,491</u>	<u>22,347</u>

13 Flus fl-idejn u bilanċ tal-bank

Il-flus fl-idejn u bilanċ tal-bank jinkludu:

	2017 €	2016 €
Kontijiet kurrenti	664,117	642,027
Flus fl-idejn	1	1
Flus fl-idejn u kontijiet tal-bank fl-istqarrija dwar dħul u hrug ta' flus	<u>664,118</u>	<u>642,028</u>

Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi ma kellux restrizzjonijiet fuq il-kontijiet tal-bank tiegħu fl-aħhar tas-sena.

14 Kredituri

	2017 €	2016 €
Skema ta' self għall-Koperattivi	6,422	4,508
Kredituri professjonali u accruals	6,779	10,327
Passiv finanzjarju	<u>13,201</u>	<u>14,835</u>

Il-valur tal-passiv finanzjarju kurrenti fil-karta tal-bilanċ huwa kkunsidrat li jqarreb il-valur ġust.

15 Skema ta' self għall-koperattivi

Is-somma ta' € 6,422 (2016: € 4,508) qed tiġi provduta bhala sussidju fuq self tal-koperattivi mill-banek kummerċjali.

	2017	2016
	€	€
Ammont li ġej mis-sena l-oħra	4,508	8,818
Ammont provdut għal din is-sena	1,914	2,094
Ammont imħallas	-	(6,404)
Ammont li sejfer għas-sena li ġejja	6,422	4,508

Mis-sena 1998 sa Mejju 2006 l-Fond issussidja is-self ta' ċerti koperattivi, b'rata ta 4.5% fis-sena fuq l-ammont li jkun dovut lill-banek kummerċjali. Sussidji ġodda mogħtija wara Mejju 2006 ingħataw fuq bażi ta' 50% tal-imghax li dawn il-koperattivi jkunu hallsu fuq is-self tagħhom.

Is-self massimu li jibbenefika għal dan is-sussidju huwa ta' €70,000.

16 Stqarrija dwar dħul u hruġ ta' flus

L-aġġustamenti li jridu jsiru fuq il-bilanċ għas-sena biex twassal ir-riżultat għall-attivitajiet kummerċjali qabel l-effett tad-dħul u nfiq li ma jaffettwawx il-kontanti u ekwivalenti huma magħmula minn:

	2017	2016
	€	€
Agġustamenti:		
Deprezzament	3,616	3,912
Imghax mill-investiment	(80,146)	(37,704)
Provizzjoni għal sussidju fuq self tal-koperattivi	1,914	2,094
Qligh fuq bejgħ ta' l-investimenti	-	(9,484)
Interessi fuq self	-	2,409
	(74,616)	(38,773)

17 Għanijiet u politika ta' immanigġjar ta' riskji

Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi huwa espost għall-riskji ta' swieq, riskji fuq il-kreditu u riskji ta' likwidita' meta jinnegozja permezz ta' strumenti finanzjarji fl-operat tiegħu. L-immanigġjar ta' dawn ir-riskji hija kkordinata mill-membri tal-Kumitat u tiffoka fuq li żżomm shiha l-likwidita' tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi fiż-żmien qasir kif ukoll fit-tul billi jnaqqas l-espożizzjoni tiegħu għar-riskji finanzjarji.

Dawk ir-riskji finanzjarji li għalihom huwa l-aktar espost il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi huma kif dettaljati hawn taht. Ara wkoll nota 17.5 għall-sommarju tal-attiv u l-passiv finanzjarju skont il-kategorija li jaqgħu fiha.

17.1 Riskju tal-valuta

Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi ma huwiex espost għar-riskju tal-valuta fuq ix-xiri għax ma kellu l-ebda xiri f'muniti barra l-Ewro.

17.2 Riskju tar-rati tal-imghax

Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi mhux espost għar-riskji fuq bidliet fir-rati tal-imghax fuq is-self mill-bank minhabba li dan thallas kollu matul is-sena kurrenti. Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi ma dahlet f'ebda 'hedging' fuq rati tal-imghax matul is-sena.

17.3 Riskju fuq il-kreditu

L-espozizzjoni għar-riskju fuq il-kreditu huwa llimitat għall-valur fil-kotba tal-attiv finanzjarju fid-data tal-karta tal-bilanċ kif muri hawn taht:

	Noti	2017 €	2016 €
Klassijiet ta' attiv finanzjarju – skont il-kotba			
Debituri - kontribuzzjoni	6	1,115,285	753,820
Debituri - Koperattivi Malta	8	36,609	30,609
Investiment disponibbli għal-bejgħ	11	2,447,431	2,401,138
Imghax li jrid jingabar	12	19,491	22,347
Flus fl-idejn u kontijiet tal-bank	13	664,118	642,028
		4,282,934	3,849,942

L-attiv finanzjarju jinkludi l-investimenti, debituri, flus fil-bank u fl-idejn. Ir-riskju li l-Fond Ċentrali tal-Koperattivi huwa espost għalih huwa limitat għall-valur miżmum fil-kotba tal-attiv finanzjarju. Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi jissorvelja kontinwament id-debituri tiegħu u flejjes li għad iridu jingabru, kemm individwalment jew fi gruppi ta' riskju, u jinkorpora din l-informazzjoni fil-kontrolli tar-riskju fuq il-kreditu.

Ir-riskju tal-kreditu fuq il-fondi likwidi huwa kkunsidrat negligibbli minhabba li l-istituzzjonijiet huma banek b'livell għoli ta' 'credit rating' u istituzzjonijiet finanzjarji oħra ta' reputazzjoni għolja.

Il-Kumitat jikkunsidra li l-istrumenti finanzjari li m'humiex mittiefsa fid-dati rappurtati huma ta' kwalita' tajba.

17.4 Riskju ta' likwidita'

L-espozizzjoni tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi għar-riskju ta' likwidita' johrog mill-obbligu li jhallas il-passiv finanzjarju tiegħu, li kien jinkludi l-kredituri (ara nota 14). L-immanigġjar prudenti tar-riskju ta' likwidita' jfisser li żżomm biżżejjed flus fl-idejn u fil-bank, flimkien ma' faċilitajiet oħra ta' kreditu disponibbli, sabiex tiżgura li jkun hemm biżżejjed fondi biex jithallas il-passiv finanzjarju meta dan ikun dovut.

Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi jiehu hsieb il-likwidita' billi jgħarbel sew il-ħrug ta' flus kollu matul ix-xogħol ta' kuljum. Il-likwidita' tiġi mharsa kull xahar u anke kull sena.

Il-passiv finanzjarju tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi fid-data tal-karta tal-bilanċ huwa kollu dovut fi żmien qasir u dan ma jaqbiżx sena.

17.5 Sommarju ta' attiv u passiv finanzjarju skond il-kategorija

Il-valur fil-kotba ta' l-attiv u l-passiv finanzjarju tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi kif rikonoxxut fid-data tal-karta tal-bilanċ ta' din is-sena u dik ta' qabel jistgħu ikunu kkategorizzati kif ġej. Ara noti 4.5 u 4.6 għal spjegazzjoni fuq kull kategorija ta' strumenti finanzjarji.

	2017 €	2016 €
Attiv marbut		
Investiment disponibbli għall-bejgħ	2,447,431	2,401,138
	2,447,431	2,401,138
Attiv kurrenti		
Self u ammonti riċevibbli:		
- Debituri - kontribuzzjoni	1,115,285	753,820
- Debituri - Koperattivi Malta	36,609	30,609
- Imghax li jrid jingabar	19,491	22,347
- Flus fl-idejn u kontijiet tal-bank	664,118	642,028
	1,835,503	1,448,804
Passiv kurrenti		
Passiv kurrenti rikonoxxut fuq l-'amortised cost':		
- Kredituri	13,201	14,835
	13,201	14,835

17.6 Strumenti finanzjarji mkejla skont il-valur ġust

It-tabella kif ġejja tippreżenta l-attiv u l-passiv finanzjarju mkejja skont il-valur ġust fil-karta tal-bilanċ skont il-livell ta' ġerarkija. Din il-ġerarkija tiġbor l-attiv u l-passiv finanzjarju fi tlett livelli skont il-metodu ta' kif l-informazzjoni biex jiġi ddeterminat il-valur ġust ikun migbur. Il-livelli ta' ġerarkija fil-valur ġust huma kif ġej:

- L-ewwel livell: prezzijiet ikkwotati (mhux aġġustati) go swieq attivi għall-istess attiv jew passiv finanzjarju;
- It-tieni livell: għbir ta' informazzjoni biex jiġi ddeterminat il-prezz li mhux prezz ikkwotat skont l-ewwel livell u li jista' jiġi osservat għall-attiv jew passiv finanzjarju. Dan il-metodu jista' jkun jew dirett (minn prezzijiet) jew indirett (idderivat minn prezzijiet); u
- It-tielet livell: għbir ta' informazzjoni biex jiġi ddeterminat il-prezz tal-attiv jew il-passiv li mhux idderivat minn informazzjoni tas-suq li jista' jiġi osservat jew imkejja (għbir ta' data mhux osservabbli).

L-attiv jew il-passiv finanzjarju jiġi kklassifikat f'xi livell qabel xi ieħor jekk dak il-livell ikollu l-inqas impatt fuq il-valur ġust tal-attiv jew passiv finanzjarju.

Din is-sena l-attiv finanzjarju fil-karta ta' bilanċ kif imkejje bil-valur ġust huwa mqassam fil-livelli ta' ġerarkija kif ġej:

	Nota	L-ewwel livell €	Total €
Titoli elenkati fuq borża (listed securities)	a	2,170,927	2,170,927
		<u>2,170,927</u>	<u>2,170,927</u>

Fis-sena 2016 l-attiv finanzjarju fil-karta ta' bilanċ kif imkejje bil-valur ġust kien imqassam fil-livelli ta' ġerarkija kif ġej:

	Nota	L-ewwel livell €	Total €
Titoli elenkati fuq borża (listed securities)	a	2,178,107	2,178,107
		<u>2,178,107</u>	<u>2,178,107</u>

Kejl skont il-valur ġust

Il-metodu u t-teknika ta' kejl ta' valur ġust huma kif ġej:

a) Titoli elenkati fuq borża

It-titoli elenkati fuq borża huma kollha ikkwotati fl-ewro u huma kollha nnegozjati fuq borża rrikonossuta. Il-valur ġust huwa miġbur skont il-prezz tat-titolu fit-31 ta' Diċembru 2017 u fit-30 ta' Settembru 2016.

18 Politika u proċeduri fuq l-immanigġjar tal-kapital

L-iskopijiet tal-immanigġjar tal-kapital tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi jkun li jiġbor l-ammont dovut mill-koperattivi skont il-liġi filwaqt li jħares l-obbligi tiegħu lejn l-istess membri.

Il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi jzomm ukoll struttura kapitali adegwata sabiex inaqas l-ispiża tal-kapital imnifsu.

19 Uffiċċju registrazzjoni

L-uffiċċju registrazzjoni tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi huwa Koperattivi Malta, Mdina Road, Qormi, QRM 9011.

20 Avvenimenti li għaw wara d-data tal-karta tal-bilanċ

Ma kienx hemm aġġustamenti jew avvenimenti oħra li għaw bejn id-data tal-karta tal-bilanċ u d-data tal-approvazzjoni miċ-Chairman u s-Segretarju.

22 Onorarja tal-Membri tal-Kumitat u remunerazzjoni tas-Segretarju tal-Fond Ċentrali tal-Koperattivi

Ir-rata tal-Onorarja tal-Membri tal-Kumitat u remunerazzjoni tas-Segretarju huma kif jidru hawn taħt:

	2017 €	2016 €
Chairman	8,000	932
Membri	12,131	9,526
Sekretarju	12,640	9,149

Rapport indipendenti ta' l-awdituri

Lill-membri tal-Fond Centrali tal-Koperattivi

Rapport fuq il-kontijiet finanzjarji

Opinjoni

Ivverifikajna l-kontijiet finanzjarji tal-Fond Centrali tal-Koperattivi li jinstabu f'pagna 4 sa 25 u li jinkludu l-Karta tal-bilanċ għal-perjodu li għalaq fil-31 Diċembru ta' 2017, kif ukoll il-kont ta' dhul u nfiq, l-Istqarrija dwar bidliet fil-fond akkumulat u riżervi u l-Istqarrija dwar id-dhul u l-hruġ ta' flus għal-perjodu li għalaq f'dik id-data, inkluż gabra tal-politika tal-kontabilita' u noti oħrajn.

Fl-opinjoni tagħna, dawn l-imsemmija dikjarazzjonijiet finanzjarji tal-Fond Centrali tal-Koperattivi juru b'mod veru w ekwu il-qagħda finanzjarja tal-Fond Centrali tal-Koperattivi fil-31 ta' Diċembru 2017 u r-riżultati ta' l-operazzjonijiet tiegħu, il-bidliet fil-fond akkumulat u r-riżervi u d-dhul u l-hruġ ta' flus għal-perjodu li għalaq f'dik id-data skond l-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtagg Finanzjarju (IFRS) u kif addottat mill-Unjoni Ewropeja (EU) u ġew imhejjija sew skond id-dispożizzjonijiet ta' L-Att XXX ta' l-2001 dwar is-Socjetajiet Koperattivi, Kap.442 (l-Att).

Bazi ta' opinjoni

Wettaqna l-verifika tagħna skond l-Istandards Internazzjonali tal-Awditjar (ISAs). Ir-responsabbiltajiet tagħna skond dawk l-istandards huma mfissra aktar fis-sezzjoni tar-Responsabbiltajiet ta' l-Awdituri għall-Verifika tal-Kontijiet Finanzjarji fir-rapport tagħna. Ahna ndipendenti mill-Fond Centrali tal-Koperattivi skond kif mfisser fil-'Kodiċi ta' Etika ta' l-Accountants Professionali' tal-'Bord għall-Istandards Internazzjonali ta' L-Etika' (kodiċi ta' l-IESBA) flimkien mar-rekwiżiti etiċi tad-Direttiva tal-Accountancy Profession (Code of Ethics for Warrant Holders) mahruġa skond l-Accountancy Profession Act, Kap. 281, li huma rilevanti għall-verifika tagħna ta' rendikonti finanzjarji f'Malta. Issodisfajna r-responsabbiltajiet etiċi oħra tagħna skond dawn ir-rekwiżiti. Ahna nemmnu li l-evidenza tal-verifika li ksbna hija biżżejjed u xierqa sabiex ttiprovdi bazi għall-opinjoni tagħna.

Informazzjoni oħra

Il-membri tal-kumitat tal-Fond Centrali tal-Koperattivi huma responsabbli għall-informazzjoni oħra. L-informazzjoni l-oħra tinkludi r-Rapport tal-membri tal-kumitat kif muri fuq pagni 2 u 3 li ksbna qabel id-data tal-hruġ ta' dan ir-Rapport ta' l-Awditur, iżda ma tinkludix id-dikjarazzjonijiet finanzjarji u r-Rapport ta' l-Awditur.

L-opinjoni tagħna fuq il-kontijiet finanzjarji ma tkoprix l-informazzjoni l-oħra.

B'konnessjoni mal-verifika tar-rendikont finanzjarju, r-responsabbiltà tagħna hija li tinqara l-informazzjoni l-oħra u, waqt li nagħmlu hekk, nikkunsidraw jekk l-informazzjoni l-oħra hijiex materjalment inkonsistenti mad-dikjarazzjonijiet finanzjarji jew ma' l-għarfien li ksbna fil-verifika, jew li b'xi mod iehor tidher li fiha dikjarazzjonijiet li huma materjalment żbaljati.

Responsabilitajiet ta' dawk inkarigati mill-governanza għar-rendikont finanzjarju

Il-membri tal-kumitat huma responsabbli li jippreparaw b'mod veru w ekwu dawn il-kontijiet finanzjarji skond l-IFRS u kif addottat mill-EU u li jkunu mhejjija sew skond id-disposizzjonijiet ta' l-Att, u bil-kontrolli nterni li l-Kumitat jiddetermina jkunu mehtieġa biex jippermettu l-preparazzjoni ta' rendikont finanzjarji li huma hielsa minn dikjarazzjonijiet materjalment żbaljati, kemm jekk minhabba frodi jew inkella żball.

Fit-thejija tad-dikjarazzjonijiet finanzjarji, il-membri tal-kumitat huwa responsabbli li jqisu l-abbiltà tal-Fond Centrali tal-Koperattivi li jkompli bhala negozju avvjat (going concern), tiżvela, kif ikun mehtieġ, kwistjonijiet relatati ma' l-abbiltà li tkompli bhala negozju avvjat u tuża din il-bażi ta' tkomplija ta' negozju għall-kontabilità sakemm il-membri jkollhom, jew l-intenzjoni li jillikwidaw il-Fond, jew li jwaqqafu l-operat, jew ma jkollhom ebda alternattiva realistika hief li jagħmelu hekk.

Il-membri huma responsabbli għas-superviżjoni tal-proċess ta' r-rappurtaġġ finanzjarju tal-Fond Centrali tal-Koperattivi.

Responsabilitajiet ta' l-awdituri għal-verifika tal-kontijiet finanzjarji

L-għanijiet tagħna huma li tinkiseb assigurazzjoni raġonevoli dwar jekk ir-rapport finanzjarju b'mod ġenerali, huwix hieles minn dikjarazzjonijiet materjalment żbaljati, kemm jekk minhabba frodi jew inkella żball, u sabiex nohroġu r-rapport ta' l-awditur li jkun jinkludi l-opinjoni tagħna. Assigurazzjoni raġonevoli huwa livell għoli ta' assigurazzjoni, iżda mhux garanzija li verifika mwettqa skond l-ISAs dejjem se jiskopri dikjarazzjonijiet materjalment żbaljati meta dawn jeżistu. Dikjarazzjonijiet żbaljati jistgħu jinholqu minn frodi jew żball u huma kkunsidrati materjali jekk, individwalment jew kollettivament, dawn jistgħu raġonevolment ikunu mistennija li jinfluwenzaw id-deċiżjonijiet ekonomiċi ta-utenti mehuda fuq il-bażi ta' dawn id-dikjarazzjonijiet finanzjarji.

Bhala parti mill-verifika skond l-ISAs, ahna nezerċitaw ġudizzju professjonali u nżommu x-xetticiżmu professjonali matul il-verifika. Ahna wkoll:

- Nidentifikaw u nevalwaw ir-riskji ta' dikjarazzjonijiet materjalment żbaljati fir-rendikont finanzjarju, kemm jekk minhabba frodi jew inkella żball, infasslu u nwettqu proċeduri ta' verifika li jrispondu għal dawn ir-riskji, u niksbru evidenza tal-verifika li tkun biżżejjed u xierqa biex nipprovdur bażi għall-opinjoni tagħna. Ir-riskju li ma tinkixifx dikjarazzjoni materjalment skorretta li tirriżulta minn frodi huwa oghla milli għall dak li jirriżulta minn żball, għax frodi jista' jinvolvi kollużjoni, falsifikazzjoni, ommissjonijiet intenzjonali, misrappreżentazzjonijiet, jew l-iskartar tal-kontrolli nterni.
- Niksbru għarfien ta' kontroll intern rilevanti għall-verifika sabiex jiffasslu proċeduri ta' verifika li huma xierqa fiċ-ċirkostanzi, iżda mhux bl-iskop li nesprimu opinjoni dwar l-effettività tal-kontrolli nterni tal-Fond Centrali tal-Koperattivi.
- Nevalwaw l-adeqwatezza tal-politika tal-kontabilità wzata, tar-raġonevolezza tal-estimi tal-kontabilità u l-iżvelar relatat magħmul mill-manigment.
- Nikkonkludu dwar l-adeqwatezza ta' l-użu mill-manigment tal-bażi ta' going concern u, abbażi tal-evidenza tal-verifika miksuba, jekk xi nċertezza materjal teżistix relatata ma' avvenimenti jew kundizzjonijiet li jistgħu jixhtu dubji sinifikanti fuq il-hila tal-Fond Centrali tal-Koperattivi li jkompli bhala negozju avvjat. Jekk ahna nikkonkludu li teżisti nċertezza materjali, ahna mehtieġa li niġbdu l-attenzjoni dwar dan fir-rapport ta' l-awditur dwar l-iżvelar relatat fid-dikjarazzjonijiet finanzjarji jew, jekk dan l-iżvelar ma jkunux adegwat, illi nimmodifikaw l-opinjoni tagħna. Il-konkluzjonijiet tagħna huma bbażati fuq l-evidenza tal-verifika miksuba sad-data tar-rapport ta' l-awditur. Madankollu avvenimenti jew kundizzjonijiet futuri jistgħu jikkawżaw il-Fond Centrali tal-Koperattivi biex jieqaf milli tkompli bhala negozju avvjat.
- Nevalwaw il-preżentazzjoni ġenerali, l-istruttura u l-kontenut tad-dikjarazzjonijiet finanzjarji, inkluz l-iżvelar, u jekk id-dikjarazzjonijiet finanzjarji jirappreżentawx it-tranzazzjonijiet u l-avvenimenti sottostanti b'mod li tifhaq il-preżentazzjoni ġusta.

Nikkomunikaw ma' dawk inkarigati mill-governanza fir-rigward ta', fost hwejjeġ oħra, l-ambitu ipplanat u ż-żmien tal-verifika u s-sejbiet sinifikanti mill-verifika, inkluz kwalunkwe nuqqasijiet sinifikanti fil-kontrolli interni li ahna nidentifikaw matul verifika tagħna.

Rapport fuq htigijiet legali u regulatorji ohra

Għandna wkoll ir-responsabilta' skond l-Att XXX ta' 2001 dwar is-Socjetajiet Koperattivi li nirraportaw jekk fl-opinjoni tagħna:

- il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi ma żammx l-'Accounting records' kif suppost;
- il-kontijiet finanzjarji ma jaqblux mal-kotba;
- ma rċevejniex kull informazzjoni u spjegazzjoni li għandna bżonn għax-xogħol ta' verifika;
- il-Fond Ċentrali tal-Koperattivi ma ffunzjonax skond l-istatut tagħha u d-dispożizzjonijiet ta' l-Att.

M'għandna xejn x'nirraportaw dwar dawn ir-responsabbiltajiet.

Mark Bugeja (Partner) għan-nom ta'

GRANT THORNTON
Certified Public Accountants

Fort Business Centre
Mriehel Bypass
Birkirkara BKR 3000
Malta

27 ta' Marzu 2018

Skeda ta' nfiq ta' flus

	2017 €	2016 €
SPEJJEŻ AMMINISTRATTIVI		
Onoraria lill-membri tal-Kumitat	20,131	10,458
Onoraria tas-Segretarju tal-Kumitat	12,640	9,149
Insurance	3,260	966
Spejjeż ta' l-informatika	130	285
Dawl u ilma	5,438	3,766
Kumpens tal-awdituri (inkluz il vat)	1,534	2,360
Spejjeż professjonali	313	2,741
Spejjeż legali	1,500	1,180
Deprezzament	3,616	3,912
Spejjeż tal-ufficcju	203	246
Spejjeż ohra	741	1,985
Spejjeż tal-AGM	899	(215)
	50,405	36,833
ATTIVITAJIET OHRA		
Sponsorship	600	600
	600	600
KONTRIBUZZJONI LIL KOPERATTIVI MALTA		
	57,276	67,567
SHUBIJA MA' GHAQDIET INTERNAZZJONALI		
	-	31,169

Skeda ta' nfiq ta' flus

	2017 €	2016 €
SPEJJEŻ FINANZJARJI		
Imghax tal-bank	-	2,409
Spejjeż bankarji	36	36
	<u>36</u>	<u>2,445</u>
SKEMA TA' SUSSIDJU FUQ L-IMGHAX FUQ SELF U GRANTS OHRA		
Start-up grants	2,000	3,000
Website u 'training grants'	881	7,724
Skema ta' sussidju fuq l-imghax fuq self	1,914	2,095
	<u>4,795</u>	<u>12,819</u>
SPEJJEZ TAL-KONFERENZA INTERNAZZJONALI	<u>36,693</u>	-
TOTAL	<u>149,805</u>	<u>151,433</u>